

# **Ablatio Retinae**

## **Netvliesloslating**

Door veranderingen in het glasachtig lichaam van het oog kunnen er gaatjes in het netvlies ontstaan. Hierdoor kan een netvliesloslating ontstaan. Sommige mensen ervaren voorafgaand aan de netvliesloslating een periode van veel vlekjes zien en/of lichtflitsen. Er is dan sprake van een glasvochtloslating. De oorzaken zijn onder andere leeftijdsgebonden veranderingen van het glasvocht, geassocieerd met bijziendheid of eerdere oogoperaties, een trauma in het verleden of soms in het kader van een vasculaire netvliesziekte.

De symptomen van een netvliesloslating voor de patiënt zijn eerst gezichtsvelduitval (zwarte of grijze vlek of gordijn vanaf een zijkant in beeld) en later verlies van gezichtsscherpte (wazig/slecht zien, niet meer kunnen lezen).

### **Gele vlek ligt los**

Als de gele vlek (macula) losligt, is in feite het kwaad geschied. De gezichtsscherpte is in dat geval blijvend verminderd. Na een operatie verbetert de gezichtsscherpte in de regel. De mate van verbetering is niet te voorspellen. Maar omdat de gele vlek losgelegd heeft, zal de gezichtsscherpte nooit meer zo goed zijn als voor de netvliesloslating. Het verlies aan scherpte is niet te corrigeren met een bril.

Ook is er vaak sprake van vervorming van het beeld (metamorfopsie). Deze vervorming wordt minder, maar verdwijnt in de regel niet. Hierbij geldt: hoe beter de gezichtsscherpte, hoe meer storend de beeldvervalsing is. Lezen zal altijd lastiger zijn dan vanaf kijken met het betreffende oog.

In het geval van een netvliesloslating waarbij de gele vlek losligt, wordt een operatie meestal binnen een week gepland.

### **Gele vlek ligt *niet* los**

Als de gele vlek niet losligt, is er een kans op volledig herstel van de gezichtsscherpte (visus). In afwachting van de operatie krijgt u een houdingsadvies om de netvliesloslating niet te laten uitbreiden. Probeer in afwachting van de operatie dit houdingsadvies op zoveel mogelijk momenten van de dag en nacht op te volgen.

In het geval van een netvliesloslating waarbij de gele vlek nog vast zit, wordt een operatie meestal binnen enkele dagen gepland.

*De informatie in deze folder is van algemene aard en is bedoeld om u een beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In uw situatie kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze folder is dan ook slechts een aanvulling op de specifieke (mondelinge) voorlichting van uw specialist of behandelaar.*

## **Operatie**

Er zijn twee manieren om een losliggend netvlies te opereren: een uitwendige operatie (cerclage plombe operatie) of een glasvochtoperatie (vitrectomie).

Afhankelijk van uw leeftijd en de presentatie van de netvliesloslating wordt gekozen welke operatie het beste bij u past. De meeste patiënten worden onder plaatselijke verdoving aan een netvliesloslating geopereerd. De operatie duurt over het algemeen 30 tot 60 minuten. U wordt in dagbehandeling geopereerd. U wordt dan voor één dag opgenomen in Máxima MC.

## **Staar**

Als u al aan staar bent geopereerd, zal de brilsterkte na de glasvochtoperatie iets meer min (-) worden. Over het algemeen is het niet noodzakelijk om de bril hiervoor na de operatie aan te passen.

Als er voor een glasvochtoperatie wordt gekozen en u bent nog niet aan staar geopereerd, dan zal er afhankelijk van de leeftijd en het type netvliesloslating meestal gelijktijdig een staaroperatie worden gedaan. In de regel wordt bij deze gecombineerde operatie een standaard kunstlens (monofocaal) geplaatst.

Vanwege het netvliesprobleem, de onbetrouwbaarheid van de lensmeting bij een losliggend netvlies en de korte termijn waarop een operatie plaatsvindt, is het implanteren van een bijzondere implantlens (multifocale en/of cilindrische implantlens) niet mogelijk.

## **Beloop en herstel**

Het herstel na een netvliesloslating is traag. Het snelste herstel vindt de eerste 3 maanden na de operatie plaats. Daarna kan langzaam verder herstel optreden tot 2 jaar na de operatie. De gezichtsscherpte (visus) verbetert in de regel, maar tot welk niveau deze gezichtsscherpte verbetert, valt niet vooraf te voorspellen.

Tijdens de operatie wordt een luchtbel of gasbel achtergelaten. Het zicht is zeer wazig zo lang een lucht- of gasbel in het oog aanwezig is. Deze bel wordt kleiner en verdwijnt in de regel na 1 tot 4 weken.

Het houdingsadvies na de operatie is afhankelijk waar de scheurtjes in het netvlies zitten en dit wordt na de operatie kenbaar gemaakt. Soms zijn er in het oog bijzondere omstandigheden aanwezig, waardoor de steun van een luchtbel of gasbel niet optimaal genoeg is. In die situaties wordt er gekozen om een siliconen oliebel achter te laten. De siliconen olie wordt bij een tweede operatie operatief verwijderd. Het geschikte moment wordt tijdens de controles bepaald en ligt meestal 6-10 weken na de eerste operatie. Het zicht is door een oliebel wazig, maar niet zo wazig als door een gasbel.

In het merendeel van de patiënten is één operatie genoeg om het netvlies weer blijvend te repareren. Een klein deel van de patiënten krijgt in de eerste 3 maanden na de operatie een inwendige littekenreactie. Dit kan zich op twee manieren manifesteren.

Ten eerste door een verdikking ter plaatse van de gele vlek (puckering, bekijk hiervoor de folder Maculapucker). Afhankelijk van de presentatie, het beloop en het effect op de gezichtsscherpte kan overwogen worden met een nieuwe operatie dit littekenlaagje te verwijderen.

Ten tweede door littekenvorming waarbij er strengen op het netvlies worden gevormd, die ervoor zorgen dat het netvlies opnieuw loslaat. Indien dit het geval is, dan moet opnieuw een glasvochtoperatie verricht worden. Hierbij wordt meestal olie achtergelaten. Meerdere operaties zijn dan vaak noodzakelijk en de uiteindelijke gezichtsscherpte wordt hierdoor vaak slecht.

### **Complicaties**

- De kans op infectie en/of bloeding is zeer klein.
- 30% van de patiënten heeft na 3 maanden nog een zwelling van de gele vlek (maculaoedeem), waarvoor behandeling met medicijnen soms nodig is. Door de laser of cryocoagulatie kan in enkele gevallen een aantal maanden sprake zijn van een vergrote pupil.
- In een deel van ogen die geopereerd zijn kan (meestal) tijdelijk een verhoogde oogdruk optreden. Hiervoor kan behandeling met extra oogdruppels of tabletten nodig zijn.

Aanvullende informatie is te vinden op [www.oogartsen.nl](http://www.oogartsen.nl).

### **Controles**

Er zijn meestal drie controlemomenten na een glasvochtoperatie: 1 dag na de operatie, 3-4 weken na de operatie en 2-3 maanden na de operatie. Indien er onverwachte problemen zijn na de operatie, kunnen er meer controles nodig zijn.

Sommige patiënten worden vanuit elders verwezen. Daarom proberen wij zoveel mogelijk rekening te houden met uw reistijd. Wij plannen daarom de controle 1 dag na de operatie en de controle 2-3 maanden na de operatie bij uw eigen oogarts.

### **Vragen?**

Polikliniek oogheelkunde, (040) 888 63 60, op werkdagen van 8.30 - 17.00 uur.

Buiten kantooruren en in het weekend: Spoedeisende hulp (eerste hulp) Veldhoven, (040) 888 88 11.

### **Notities**

Heeft u vragen over uw behandeling? We raden u aan ze hier op te schrijven. Zo weet u zeker dat u ze niet vergeet.